

از عاشورا بیشتر بدانید

سید حسن فاطمی (موحد)

سرشناسه : فاطمی موبد، سید حسن، ۱۳۴۵ -
عنوان و نام پدیدآور : از عاشورا بیشتر / ابن سید حسن فاطمی (مؤلف).
مشخصات نشر : قم : موسسه علمی - فرهنگی دارالحدیث، سازمان چاپ و نشر،
۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری : ۱۳۶ ص.

ISBN: 978 - 964 - 493 - 920 - 4

وضعیت فهرست نویسی : فیا

یادداشت : کتابنامه: ص. ۲۵ - ۱۲۹، همچنین به صورت زیر است.

موضوع : حسین بن علی (ع)، امام سوم، ۴ - ۶۱ ق.

موضوع : Hosayn ibn Ali, Imam III, 625 - 680

موضوع : واقعه کربلا، ۶۱ ق.

موضوع : Karbala, Battle of, Karbala, Iraq, 680

موضوع : عاشورا

Tenth of Muharram : موضوع

شناسه افزوده : موسسه علمی - فرهنگی دارالحدیث، سازمان چاپ و نشر

رده بندی کنگره : ۱۳۹۵ الف ۴/۵ BP۴۱

رده بندی دیویی : ۲۹۷/۹۵۳۴

شماره کتاب شناسی ملی : ۴۴۷۸۹۳۵

معاونت فرهنگی و هنری
مدیریت تولید کتاب‌های عمومی

۷۶

انسان‌شناسی و ادبیات

مؤلف: سید حسن فاطمی (موحد)

مدیر تولید: معطفی پورنجاتی

ویراستار: حسین پورشریف

طراح جلد و مدیر هنری: حسن فرزندگان

ناشر: سازمان چاپ و نشر دارالحدیث

قیمت: ۶۰۰۰ تومان

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول / ۹۵

دفتر مرکزی: قم، میدان شهدا، خیابان معلم، پلاک ۱۲۵

تلفن: ۰۲۵-۳۷۷۴۰۵۲۳ / ۰۲۵-۳۷۷۴۰۵۷۱ دورنگار

صندوق پستی: ۳۷۱۸۵ / ۴۴۶۸

نمایشگاه دائمی: قم، خیابان معلم

تلفن: ۰۲۵-۳۷۷۴۰۵۴۵

darolhadith.ir

darolhadith.20@gmail.com

کلیه حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است.

۹۷۸۶۰۲۱۴۴۶۱۰۰۱۰۱۸

فهرست مطالب

۷	مقدمه
۹	بخش اول: پیش از عاشورا
۳۷	بخش دوم: هدف اسم حنین علیه السلام
۵۵	بخش سوم: عاشورا
۷۱	بخش چهارم: شهیدان
۸۷	بخش پنجم: زنان و عاشورا
۱۰۳	بخش ششم: پس از عاشورا
۱۲۵	کتاب نامه

مقدمه

بنی‌مردی، حماسه‌اشورا حادثه‌ای بی‌نظیر در تاریخ بشریت است؛ حماسه‌ای شبیه قرآن که کل بدن بشریت آن، نکاتی جدید را فراروی ما قرار می‌دهد.

کتاب انتشارات امام حسین (علیه السلام)، تألیف آیه الله محمد محمدی ری‌شهری، از آثار ارزشمند شیعه علمی-فرهنگی دارالحدیث است که از تمام جهات به معرفی امام حسین (علیه السلام) با استفاده از منابع حدیثی و تاریخی، پرداخته است. نظر به گستردگی این کتاب در شان و جلد، بر آن شدیم مطالب پراکنده در مورد زیربار ظلم بنی‌امیه نرفتن آن امام را در یک جلد و در قالب ۷۲ پرسش و پاسخ، در اختیار خوانندگان گرامی قرار دهیم.

به منظور رعایت اختصار، بیشتر اسناد مطالب در باره‌ی، و نیز عبارات عربی احادیث و متون تاریخی را حذف کردیم. تلخیص توضیحات و ویرایش عبارات را اقدام دیگری بود جهت خوشخوان‌تر شدن و عمومی‌سازی کتاب. محتوای کتاب در شش بخش سامان یافته است:

بخش اول: پیش از عاشورا. در این بخش، وقایع پیش از عاشورا گردآمده که زمینه‌ساز آشنایی با واقعه‌اشورا است.

بخش دوم: هدف امام حسین (علیه السلام). با تبیین دیدگاه‌های مختلف در مورد

هدف امام حسین علیه السلام، برترین دیدگاه ارائه شده است.

بخش سوم: عاشورا. حادثه عاشورا به استناد منابع معتبر بیان شده است تا خواننده، تصویری درست از این ماجرا داشته باشد.

بخش چهارم: شهیدان. ویژگی های شهیدان و عملکرد مسلم توضیح داده شده و نیز شهیدان از اصحاب پیامبر صلی الله علیه و آله، اصحاب امام علی علیه السلام، اهل بیت علیهم السلام و پیک های شهید معرفی شده اند.

بخش پنجم: زنان و عاشورا. پس از بیان تفاوت عملکرد زنان و مردان در قضیه عاشورا، بخش زنان، تبیین شده و نمونه هایی از فداکاری آنها نقل شده است.

بخش ششم: پس از عاشورا. این بخش، عهده دار بیان چگونگی خاک سپاری شهیدان، آسایش اجتماعی واقعه عاشورا، قیام های اثرپذیر از عاشورا، سرنوشت فاجعه آفرینان کربلا ... است. در پایان، اهمیت زیارت امام حسین علیه السلام به ویژه پیاده و زیارت اربعین آمده است.

امید که این اثر، گامی باشد جهت شناساندن اقدام سرنوشت ساز حضرت سیدالشهدا علیه السلام، به اقشار مختلف مردم و سطح دانش های گوناگون.

سید حسین فاضلی (مؤلف)

محرم الحرام ۱۴۳۸ / ۵ مرداد ماه ۱۳۹۵

فهرست تفصیلی

۷	مقدمه
۹	بخش اول: پیش از عمارت
۹	۱. داستان اُزینب چیست
۱۱	۲. آیا داستان اُزینب، معتبر است؟
۱۲	۳. آیا شهادت امام حسین علیه السلام ، در احادیث پیشگویی شده بود؟
۱۴	۴. آیا درست است که امام حسین علیه السلام پیش از خروج از مکه، حج خود را به عمره تبدیل کرد؟
۱۵	۵. مسافتی که کاروان حسینی از مکه تا کربلا پیمود، چه قدر بود و چند روز طول کشید؟
۱۶	۶. امام حسین علیه السلام چه مدت در مکه اقامت داشت؟
۱۶	۷. چرا امام حسین علیه السلام کوفه را به عنوان پایگاه انتخاب کرد؟
۲۱	۸. منصرف کنندگان امام حسین علیه السلام از سفر به کوفه چه انگیزه‌هایی داشتند؟
۲۱	۹. امام حسین علیه السلام در برابر درخواستِ نرفتن به کوفه، چه پاسخ‌هایی داد؟
۲۴	۱۰. چرا امام حسین علیه السلام کوفه را برای شهادت برگزید؟

۱۱. چرا مردم کوفه به حمایت از امام حسین (ع) رو آوردند؟ ۲۵
۱۲. کوفه از نظر جامعه‌شناسی چگونه شهری بود که یک باره تغییر موضع داد؟ ۲۶
۱۳. کوفیان از نظر روان‌شناسی چگونه مردمی بودند؟ ۲۸
۱۴. آیا شیعیان در آن زمان، همگون و یک‌دست بودند؟ ۳۰
۱۵. مهم‌ترین عوامل شکست کوفیان چه بود؟ ۳۳

بخش دوم: هدف امام حسین (ع) ۳۷

۱۶. پیش از بررسی اهداف سیدالشهدا (ع) چه اموری باید مدّ نظر باشد؟ ۳۷
۱۷. هنگام بحث از اهداف امام حسین (ع) چه اموری را باید در نظر گرفت؟ ۳۹
۱۸. در باره اهداف امام حسین (ع) چه دیدگاه‌هایی مطرح شده است؟ ۴۰
۱۹. تفسیر نظریهٔ «شهادت طلبی» - به عنوان هدف سیدالشهدا (ع) - چیست؟ ۴۲
۲۰. «شهادت تکلیفی» - تبیین هدف امام حسین (ع)، یعنی چه؟ ۴۳
۲۱. «شهادت فدیای» که به عنوان هدف امام حسین (ع) گفته‌اند، چیست؟ ۴۴
۲۲. «شهادت سیاسی» به عنوان هدف سیدالشهدا (ع)، به چه معناست؟ ۴۴
۲۳. هدف امام حسین (ع) «شهادت اُسْطِوایی» دانستن، یعنی چه؟ ۴۵
۲۴. مراد از نظریهٔ «تشکیل حکومت» به عنوان هدف سیدالشهدا (ع) چیست؟ ۴۶
۲۵. آیا حرکت امام حسین (ع) برای حفظ جان بود؟ ۴۸
۲۶. دیدگاه «جمع» در بحث از هدف سیدالشهدا (ع) چیست؟ ۴۸
۲۷. «هدفمندی چندلایه» از حرکت سیدالشهدا (ع) چیست؟ آیا می‌توان آن را بر دیگر دیدگاه‌ها ترجیح داد؟ ۵۱

بخش سوم: عاشورا ۵۵

۲۸. آیا امام حسین (ع) شب عاشورا دستور خاموشی چراغ‌ها را داد و یاران او در تاریکی رفتند؟ ۵۵
۲۹. چنین خیمه‌های امام حسین (ع) به چه صورت بود؟ ۵۷

۳۰. آیا گزارشی در مورد شادمانی اصحاب امام حسین (علیه السلام) در آستانه شهادت، رسیده

است؟ ۵۷

۳۱. سپاهیان امام حسین (علیه السلام) چه تعداد بودند؟ ۵۸

۳۲. سپاهیان عمر بن سعد، چه تعداد بودند؟ ۵۹

۳۳. آیا امام حسین (علیه السلام) پیش از جنگ، با سپاه دشمن اتمام حجت کرد و به آنان

فهماند که راه خطا می روند؟ ۶۰

۳۴. آیا درست است که دشمنان در حمله نخست، بیش از پنجاه تن از اصحاب امام

حسین (علیه السلام) را به شهادت رساندند؟ ۶۲

۳۵. روان جنگی یاران امام حسین (علیه السلام) در چه حد بود؟ ۶۴

۳۶. قصه از اسب کاهه دادن خدا برای کشته شدن امام حسین (علیه السلام) و

یارانش چیست؟ ۶۴

۳۷. آخرین دعای امام حسین (علیه السلام) در روز عاشورا چه بود؟ ۶۶

۳۸. تیرها چگونه به امام حسین (علیه السلام) اصابت کرد و در پایان، چه کسی ایشان را به قتل

رساند؟ ۶۶

۳۹. دشمنان پس از به شهادت رساندن امام حسین (علیه السلام)، نهایت سنگ دلی شان را

چگونه نشان دادند؟ ۶۷

۴۰. پس از شهادت امام حسین (علیه السلام) چه حوادث عجیبی عاده ای رخ داد و آیا این نقل ها

قابل قبول اند؟ ۶۸

۴۱. آیا امام حسین (علیه السلام) وصیت نامه داشت؟ ۶۹

۴۲. حادثه عاشورا در چه تاریخ شمسی و میلادی رخ داد؟ ۷۰

بخش چهارم: شهیدان ۷۱

۴۳. ویژگی های مهم یاران سیدالشهدا (علیه السلام) چه بود؟ ۷۱

۴۴. چند تن از پیک های امام حسین (علیه السلام) به شهادت رسیدند؟ ۷۴

۴۵. آیا مسلم بن عقیل از نمایندگی امام حسین (علیه السلام) استعفا داد؟ ۷۵

۴۶. چند نفر با مسلم بن عقیل بیعت کردند؟ ۷۶
۴۷. با این که زمینه ترور عبیدالله بن زیاد فراهم بود، چرا مسلم بن عقیل از آن خودداری کرد؟ ۷۷
۴۸. مسلم بن عقیل چگونه دستگیر شد؟ ۸۰
۴۹. آیا مسلم بن عقیل در انجام دادن وظیفه خود، موفق بود؟ ۸۱
۵۰. از غیر بنی هاشم، کدام یک از اصحاب پیامبر ﷺ و امام علی ﷺ در کربلا به شهادت رسید؟ ۸۴
۵۱. کدام یک از شهیدان کربلا در زمره خاندان پیامبر ﷺ بودند؟ ۸۴
- بخش پنجم: زنان و عاشورا** ۸۷
۵۲. تفاوت عملکرد زنان و مردان در قضیه عاشورا چه بود؟ ۸۷
۵۳. زنان در حاکم عاشورا چه نقشی داشتند؟ ۸۷
۵۴. زنان منسوب به آل بیت پیامبر ﷺ در حادثه عاشورا چه نقشی آفریدند؟ ۹۰
۵۵. از غیر زنان منسوب به اهل بیت پیامبر ﷺ، چه کسانی نقش مثبت داشتند؟ ۹۴
۵۶. طوعه چه خدمتی به مسلم بن عقیل کرد؟ ۱۰۰
۵۷. آیا در کربلا زنی به شهادت رسید؟ ۱۰۱
۵۸. ماجرای همسر زهیر بن قین چه بود؟ ۱۰۲
- بخش ششم: پس از عاشورا** ۱۰۳
۵۹. بدن حضرت سیدالشهدا ﷺ را چه کسی به خاک سپرد؟ ۱۰۳
۶۰. شهیدان کربلا در چه روزی دفن شدند؟ ۱۰۴
۶۱. آیا ماجرای راه‌نمایی بنی اسد از سوی امام سجاد ﷺ جهت دفن امام حسین ﷺ معتبر است؟ ۱۰۴
۶۲. کاروان اسیران کربلا از کدام مسیر به دمشق برده شدند؟ ۱۰۶
۶۳. آثار اجتماعی واقعه عاشورا چه بود؟ ۱۰۷

۶۴. پس از شهادت امام حسین (علیه السلام) چه قیام‌هایی تحت تأثیر عاشورا شکل گرفتند؟ ۱۰۸

۶۵. نهضت توابین چیست و چه ربطی به واقعه عاشورا دارد؟ ۱۱۱

۶۶. خلاصه قیام مختار چیست؟ ۱۱۳

۶۷. فاجعه آفرینان کربلا، به چه سرنوشتی گرفتار شدند؟ ۱۱۵

۶۸. اگر شهادت امام حسین (علیه السلام)، به عنوان تقدیر حتمی خداوند، پیشگویی شده بود، قاتلان چه تقصیری داشتند؟ ۱۱۸

۶۹. آیا امام صادق (علیه السلام)، مشروعیت خاندان ابوسفیان یا انتقال آن به مروانیان را تأیید کرد؟ ۱۱۹

۷۰. حکومت بنی امیه، چند سال پس از عاشورا منقرض شد؟ ۱۲۰

۷۱. زیارت امام حسین (علیه السلام) به ویژه با پای پیاده، چه ثواب و برکاتی دارد؟ ۱۲۰

۷۲. آیا به زیارت امام حسین (علیه السلام) در اربعین سفارش شده است؟ ۱۲۲

کتاب‌نامه ۱۲۵